

Šetřit je třeba energie, nikoliv světlo

V poslední době se v ČR i v celé Evropě vede široká diskuse o **Nařízení evropské komise (ES) č. 244/2009, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/32/ES, pokud jde o ekodesign nesměrových světelných zdrojů pro domácnost**. V tomto nařízení jde o urychlené vyloučení z běžného používání světelných zdrojů s nejhorší účinností přeměny energie na světlo, přesněji zdrojů s nejmenším měrným výkonem, tj. takových, které vyzařují nejmenší světelných tok v lumenech přepočtený na jednotku přiváděného výkonu (příkonu) ve watttech, tedy v jednotkách lm/W. Před hodnocením smyslu a významu citovaného nařízení je třeba potvrdit, že správný kodifikovaný termín v ČSN IEC 50(845) je měrný světelný výkon, a nikoliv účinnost světelného zdroje, jak je uvedeno v úředním překladu citovaného nařízení.

Diskutovaný dokument je poměrně složitý, jsou v něm citovány další dokumenty, evropské a mezinárodní technické normy a obsahuje také čtyři přílohy (technické parametry a definice, požadavky na účinnost a funkčnost světelného zdroje a povinné informace o něm, ověřovací postupy pro dohled nad trhem, nejlepší orientační referenční hodnoty pro nesměrové světelné zdroje pro domácnost). Lze tedy konstatovat, že nařízení není určeno pro laiky, avšak pro odborníky výrobců, zkušeben a distributorů. Přesto o něm nejvíce diskutují právě spotřebitelé a politici a vyjímají z něho jen to, že se týká postupného zákazu prodeje žárovek pro běžné používání, a reagují tak, že by tato záležitost neměla být výrobcům a uživatelům nařizována. K první námitce je třeba uvést, že se nařízení vlastně týká všech používaných světelných zdrojů a požadované povinné informace a přísné požadavky na užité parametry zdrojů jsou důležitým prokem ochrany evropského spotřebitele i před importem nekvalitních výrobků. K druhé námitce uvedme, že jde o úspory energie, které Evropa nemá nazbyt, a v konečném důsledku jde o ochranu životního prostředí člověka před sebou samým. Argumentace, že by v případě vyloučení regulace všechno vyřešil trh, ve skutečně humanitní společnosti neobstojí.

Musím konstatovat, že některá veřejná média, např. Český rozhlas a Česká televize, se snaží pro širokou veřejnost problematiku úspor energie v osvětlování přiblížit diskusí s odborníky. Z těchto debat vyplývá mimo jiné, že cílem světelných techniků je podporovat výzkum a vývoj světelné techniky tak, aby bylo možné osvětlení ještě zlepšovat při stagnaci nebo ještě lépe při poklesu spotřeby energie na tyto účely. V tomto vydání časopisu Světlo k uvedené problematice najdete řadu podnětů.

Ing. Jiří Novotný, šéfredaktor

contents

Professional organizations activities	
Lighting technology course XXVII – 3 rd announcement	3
What is new in CIE	62
Conference LIGHT 2009	78
Luminaires and luminous apparatuses	
Student works of SUPŠS Kamenický Šenov in 2009 – Light Object Design Division	4
Intelligent systems for lighting and luminaire design	34
Luminous lamp luminaires for demanding industrial environment from TREVOS firm	38
Company Lucis news	40
New luminaires for public lighting	52
Market, business, enterprise	
Newly opened shop of LUMINEX company in Plzeň	7
MODUS – innovations in crises framework or what can be advantageous	36
About KOMPAR company	42
Lighting installations	
Lighting ambience and lighting design	8
Lighting of Max Inn hotel in Bratislava	12
SEC luminaires in Arena centre in Šamorín	16
Dubai Mall – architecture illumination sophisticated control	18
Where our steps are leading	45
Lighting of advertising boards	48
Lighting reconstruction of Chotyně-Grabštejn army veterinary base area	54
Operation and maintenance of lighting	
SEAK lighting regulation system	20
New, economy and maintenancefree public lighting	44
Technical and economical aspects	
Emergency lighting – comparison of systems with central source and decentralized accumulators	22
Accessories of lighting installations	
AudioWord with new possibilities	24
Presence detectors – the means toward energy savings and environment protection	25
Connector solution of electro installation – Wieland <i>gesis</i>	26
WAGO-I/O-SYSTEM 750 – intelligence for buildings	28
WINSTA: quick installation and flexibility	29
Wireless control – RF Home	31
NEO – distinctly original	32
Aluminum polls in towns and villages public lighting	56
Fairs and exhibitions	
FOR ELEKTRO in Letňany Prague fair area in the next few days	43
Interiors newly at Brno Building fairs	58
Opinion and experience	
LED age – its contribution to illumination of historical monuments	51
LED luminaires in public lighting – myths and facts	58
Refreshing our memory	
Lighting engineering basics (5)	64
Light sources	
Light sources – Light Emitting Diodes	68
Professional literature	
Chinese market with optoelectronics grows quickly	72
LED – the light of future	74
Newsreel	
Valediction to Mr. Ing. Bronislav Berounský	80

inhalt

Tätigkeiten der Fachorganisationen	
Kurs für Beleuchtungstechnik XXVII – 3. Kundmachung	3
Was gibt es Neues in der CIE	62
Licht-Konferenz SVETLO 2009	78
Leuchten und leuchttechnische Geräte	
Matura-Arbeiten der Studenten des Jahrganges 2009 der SUPŠS Kamenický Šenov – Design lichttechnischer Objekte	4
Intelligente Beleuchtungssysteme und Leuchten-Entwürfe	34
Leuchtstoffröhren der Firma TREVOS für anspruchsvolle Industriestätten	38
Neuheiten der Firma Lucis	40
Neue Leuchten für die öffentliche Beleuchtung	52
Markt, Handel, Unternehmungen	
Neu eröffnete Verkaufsstätte der Firma Luminex in Plzeň	7
MODUS – Innovierung während der Krise oder was vorteilhaft sein kann	36
Die Gesellschaft KOMPAR	42
Lichttechnische Einrichtungen	
Lichtatmosphäre und Beleuchtungsentwurf	8
Beleuchtung des Hotels Max Inn in Bratislava	12
SEC – Leuchten im Arena-Zentrum Šamorín	16
Dubai Mall – durchdachte architektonische Beleuchtungsregelung	18
Wohin führen unsere Schritte – Beleuchtung von Werbeflächen	45
Rekonstruktion der Beleuchtung des militärischen Veterinär-Areals in Chotyně-(Grabstein)	54
Betrieb und Wartung von Beleuchtungen	
Beleuchtungs-Regelsystem SEAK	20
Öffentliche Beleuchtungen neu, sparsam und sorglos	44
Technisch-ökonomische Erwägungen	
Notbeleuchtungen – Vergleich der zentralen Stromquellen-Systeme und der dezentralen Akkumulatorsysteme	22
Zubehör für Beleuchtungssysteme	
AudioWorld bietet neue Möglichkeiten	24
Anwesenheitsdetektoren – Wege zur Energie-Einsparung und zum Schutz des Lebensraumes	25
Konnektor - Elektroinstallationen – Wieland <i>gesis</i>	26
WAGO-I/O-SYSTEM 750 – Intelligenz für Bauten	28
WINSTA®: schnell und flexibel installiert	29
Drahtlose RF Home - Steuerungen	31
NEO – Charakter ohne Zweifel	32
Aluminium-Maste für die öffentliche Beleuchtung von Städten und Gemeinden	56
Messen und Ausstellungen	
FOR ELEKTRO schon in wenigen Tagen im Prager Messe-Areal Letňany	43
Innenausstattungen neu an der Baumesse Brno	73
Ansichten und Erfahrungen	
LED-Zeit – der Beitrag zur Beleuchtung der Kulturdenkmäler	51
LED – Leuchten für die öffentliche Beleuchtung – Mythen und Realitäten	58
Zur Gedächtniserfrischung	
Grundlagen der Lichttechnik (5)	64
Lichtquellen	
Lichtquellen – Lumineszenzdiode	68
Aus der Fachliteratur	
Der chinesische Optoelektronikmarkt wächst schnell	72
LED – das Licht der Zukunft	74
Aktualitäten	
Abschied von Dipl. Ing. Bronislav Berounský	80